

**KESKI-POHJANMAAN LIITTO - MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
ASIALISTA****Maakuntahallitus 3/2016**

Kokousaika: 22.2.2016 klo 9.00 – 10.50
Kokouspaikka: Keski-Pohjanmaan liitto, Kokkola

Käsiteltävät asiat:

13 §	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI.....	42
14 §	JOHDON AJANKOHTAISKATSAUKSET	43
15 §	VUODEN 2015 TILINPÄÄTÖS	44
16 §	ALUEELLISET INNOVAATIOT JA KOKEILUT/ ENNAKOIDUN RAKENNEMUUTOKSEN SUUNNITELMAN LAATIMINEN JA KASVUVYÖHYKEHAKU	46
17 §	ITÄ- JA POHJOIS-SUOMEN MAAKUNTIEN HUIPPUKOKOUS KOKKOLASSA ELOKUUSSA 2016.....	49
18 §	SUOMI 100 -JUHLAVUODEN VALMISTELUTILANNE KESKI-POHJANMAALLA	50
19 §	KESKI-POHJANMAAN LIITON VASTINE KESKI-POHJANMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAA KOSKEVIIN LAUSUNTOIHIN.....	51
20 §	TIEDOKSI SAATETTAVAT ASIAT	63

Maakuntahallitus 3/201

22.2.2016

KOKOUSAIKA
KOKOUSPAIKKA22.2.2016 klo 9.00-10.50
Keski-Pohjanmaan liitto, Kokkola

SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET

Ojala Kauko	puheenjohtaja
Haapalehto Raimo	
Harju Ulla-Riitta	
Kentala Anneli	
Kouvo Kajsa	
Pihlajamaa Arto	
Tuikka Elina	
Typpö Sakari	
Syri Anna-Maija	varajäsen
Salo Mauri	varajäsen

MUUT SAAPUVILLA OLLEET

Mustasaari Erkki	valt. I varapj.
Puolimatka Pekka	valt. II varapj.
Ylikarjula Jukka	maakuntajohtaja
Lyyski Kaj	kehittämisjohtaja
Mikkonen-Karikko	
Marja-Leena	sihteeri
Rekilä Teppo	suunnittelupäällikkö
Räisänen Janna	aluesuunnittelija
Tastula Seppo	valt. III varapj., klo 9.55

POISSA

Kant Esa	varapuheenjohtaja
Loukiainen Marita	
Rasmus Jarmo	
Jukkola Janne	valt. pj
Tastula Seppo	valt. III varapj.

ASIAT

§ 13 - 20

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS

Kauko Ojala
puheenjohtajaMarja-Leena Mikkonen-Karikko
pöytäkirjanpitäjä

Maakuntahallitus 2/2016

22.2.2016

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme

Kokkola

Mauri Salo
pöytäkirjantarkastaja

Anna-Maija Syri
pöytäkirjantarkastaja
§§ 13-18 ja 20

Sakari Typpö
pöytäkirjantarkastaja § 19 osalta

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Keski-Pohjanmaan liiton ilmoitustaululla ajalla

Kokkolassa

Marja-Leena Mikkonen-Karikko
hallintopäällikkö

Maakuntahallitus 2/2016

22.2.2016/§ 13

13 § **KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ
PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI**

Maakuntahallitus 22.2.2015 § 13

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen, valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Kajsa Kouvon ja Marita Loukiaisen.

Päätös:

Hallitus totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi ja valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Mauri Salon ja Anna-Maija Syrin.

- - -

Maakuntahallitus 2/2016

22.2.2016/§ 14

14 § JOHDON AJANKOHTAISKATSAUKSET

Maakuntahallitus 22.2.2015 § 14

Ajankohtaisia valmistelussa olevia asioita ovat mm.:

1. Maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu sekä niihin liittyvien lakien ja asetusten valmistelutilanne.
2. Maakuntauudistuksen toimeenpano Keski-Pohjanmaalla.
3. Alueellisen koulutus-, tutkimus- ja innovaatio toiminnan uudistaminen ja yhteistyö.
4. Aluerakenteen, kaavoituksen, maankäytön ja liikenteen selvitykset ja hankkeet sekä lentoliikenteen ajankohtaistilanne.
5. TEM:n hallinnonalan toiminta: Aluekehityspäätös, alueellinen innovaatorahoitus, kasvuhankkeet sekä EU-rakennerahastotoiminta.
6. Muut ajankohtaiset asiat.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Maakuntajohtaja, aluesuunnittelija ja kehittämisjohtaja esittelivät ajankohtaisia asioita.

Päätös:

Hallitus merkitsi ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

- - -

Maakuntahallitus 2/2016

22.2.2016/§ 15

15 § VUODEN 2015 TILINPÄÄTÖS

Maakuntahallitus 22.2.2016 § 15

Kuntalain mukaan kuntayhtymän tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kuntayhtymän toimintakertomuksesta on säädetty kuntalain 69 §:ssä. Sen mukaan toimintakertomuksessa on annettava selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Maakuntavaltuusto hyväksyi 26.11.2014 vuosien 2015-2017 talous- ja toimintasuunnitelman ja vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet, vuoden 2015 talousarvion ja talousarvion sitovuustasoksi; lakisääteinen toiminta, liiton muu kehittämistoiminta ja hanketoiminta.

Vuoden 2015 talousarviosuunnitelma:

Toimintatuotot	1 527 950 euroa
Toimintakulut	1 557 770 euroa

Talousarviossa toimintatuotot jakaantuivat seuraavasti:

Kuntien jäsenmaksut	1 283 200 euroa
Tuet ja avustukset	178 950 euroa
Muut toimintatuotot,	65 800 euroa

Toimintakulut jakaantuivat seuraavasti:

Liiton lakisääteinen toiminta	996 320 euroa
Liiton muu kehittämistoiminta	385 800 euroa
Hankkeet	180 550 euroa

Talousarvion ali/ylijäämä -30 720 euroa.

Toimintamäärärahat	272 300 euroa
Henkilöstökulut	910 070 euroa

TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT VUODELTA 2015

Toimintatuotot	1 575 957,50 euroa, josta
- kuntaosuudet vars. toimintaan	1 283 200,00 euroa/ 82 %
- tuet ja avustukset	194 950,65 euroa/ 12 %
- muut tuotot	97 806,38 euroa/ 6 %

Toimintakulut	1 577 649,50 euroa
Rahoitustuotot ja -kulut	161,20 euroa

Maakuntahallitus 2/2016

22.2.2016/§ 15

Toimintakulut jakaantuivat seuraavasti:

Lakisääteinen toiminta	1 013 494 €
Muu kehittämistoiminta	369 214 €
Hankkeet	285 146 €

Toimintamäärärahojen toteuma	328 809,49 euroa/ 120,8 %
Henkilöstökulujen toteuma	848 773,98 euroa/ 93,3 %

Keski-Pohjanmaan liiton tilikauden tulos on – 1 531,27 euroa.

Kuntayhtymällä on taseessa edellisvuosilta kertynyttä ylijäämää yhteensä 269 984,75euroa.

Peruspääoma 31.12.2015 oli 481 340 euroa.

Talousarvion tulot ja menot esitetään vastuualueittaan.

EU:n rakennerahastojen ja valtion varoja hoidetaan kirjanpidossa tasetileillä. Kuntien maksusuudet kannettiin neljä kertaa vuoden aikana.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Marja-Leena Mikkonen-Karikko.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. esittää, että vuoden 2015 tilikauden alijäämä, 1 531,27euroa, katetaan edellisten vuosien ylijäämästä,
2. hyväksyy vuoden 2015 tilinpäätöksen ja allekirjoittaa sen,
3. jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi, ja
4. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Maakuntajohtajan muutettu ehdotus:

Maakuntahallitus käy vuoden 2015 toimintakertomuksesta lähetekeskustelun ja allekirjoittaa/hyväksyy sen seuraavassa kokouksessa.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi maakuntajohtajan muutetun ehdotuksen.

- - -

Valtuuston varapuheenjohtaja Seppo Tastula saapui kokoukseen päätöksen teon jälkeen, klo 9.55.

Seppo Tastula saapui kokoukseen 9.55

MYR sihteeristö 1/2016 14.1.2013 / § 10

Maakuntahallitus 1/2016 14.1.2016 / § 3

Maakuntahallitus 3/2016 22.2.2016/ § 16

16 § ALUEELLISET INNOVAATIOT JA KOKEILUT/ ENNAKOIDUN
RAKENNEMUUTOKSEN SUUNNITELMAN LAATIMINEN JA
KASVUVYÖHYKEHAKU

Maakuntahallitus 14.1.2016 § 3

Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (AIKO) on yksi hallituksen syksyllä aloittamista aluekehittämistoimista. Hallituksen tavoitteena on turvata koko Suomen kilpailukyky, edistää kasvua ja **hyödyntää** maan eri osien **voimavaroja** ja osaamista. Alueiden elinkeinorakennetta vahvistetaan yritystoiminnan edellytyksiä ja alueiden uudistumiskykyä parantamalla.

Ennakoidun rakennemuutoksen (ERM) hallinta tarkoittaa elinkeinoja aktiivisesti uudistavaa toimintatapaa. Alueita kannustetaan omiin vahvuuksiin perustuvaan erikoistumiseen ja kokeiluihin. Keskeisessä roolissa ovat elinkeinojen ja yritystoiminnan uudistuminen, kasvu ja kansainvälistyminen sekä työllisyyttä ja yritystoimintaa edistävät kokeilut.

Kasvusopimusten tavoitteena on elinkeinoelämän kasvun ja kilpailukykyyn vahvistaminen keskittymällä muutamiin strategisiin kehittämisen kärkiin. Parhaiden ehdotusten tehneiden kaupunkien kanssa tehdään alkuvuodesta 2016 kasvusopimukset. Pääkaupunkiseudun kanssa solmitaan kasvusopimus osana metropolipolitiikkaa.

Kasvuvyöhykkeiden kehittäminen on uusi aluekehittämisen työkalu. Valtakunnallisesti merkittävien kasvuvyöhykkeiden tavoitteena on lisätä liiketoimintaa, saada työvoima liikkeelle ja sujuvoittaa työssäkäyntiä yli kuntarajojen. Kasvuvyöhykkeet haastetaan kilpailuun, jossa valitaan 1–2 parasta, joiden kanssa valtio solmii strategisen sopimuksen vyöhykkeiden kehittämiseksi.

Kaupunkien, kasvuvyöhykkeiden ja teemakohtaisten kaupunkiverkostojen yhteistyösopimusten tiiviit hakemukset tulee toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle **29.1.2016** mennessä. Ennakoidun rakennemuutoksen suunnitelma (varautumissuunnitelma) päivitettyinä osaksi maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaa tulee toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle **29.2.2016** mennessä.

MYR sihteeristö 1/2016	14.1.2013 / § 10
Maakuntahallitus 1/2016	14.1.2016 / § 3
Maakuntahallitus 3/2016	22.2.2016/ § 16

Varautumissuunnitelman laadinta Keski-Pohjanmaalla

Keski-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt varautumissuunnitelmaan liittyvän valmistelutyön. Liitto järjestää toimeenpanosuunnitelmatyön päivittämiseen/ennakoivan rakennemuutoksen varautumissuunnitelman laatimiseen liittyvän seminaaritalaisuuden keskiviikkona 27.1.2016 (kesto 9-12).

Alustava varautumissuunnitelman valmistelu-/käsittelyaikataulu:

7.1.2016 -22.1.2016: varautumissuunnitelman kirjoitustyö
13.1.2016: alustava kutsu tilaisuudesta sidosryhmille
20.1.2016: *Varsinainen kutsu sidosryhmille*
22.1.2016: Luonnos kommenteille työryhmille
27.1.2016 klo 9-12: SEMINAARI
28.1.2016 – 3.2.2016: varautumissuunnitelman täydentäminen seminaarin tuloksien sekä kommenttien pohjalta
10.2.2016: sihteeristön käsittely
22.2.2016: Maakuntahallituksen käsittely
25.2.2016: MYR käsittely
29.2.2016: *toimittaminen TEMiin*

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös:

Hallitus merkitsi tilanteen tiedoksi.

Maakuntahallitus 22.2.2016 § 16

Varautumissuunnitelma

MYR sihteeristö on 10.2.2016 pitämässään kokouksessaan hyväksynyt luonnoksen Keski-Pohjanmaan ennakoivan rakennemuutoksen varautumissuunnitelmaksi. Suunnitelman hyväksyy Maakunnan yhteistyöryhmä.

Kasvusopimus- ja kasvukäytävähakemukset

Kokkolan kaupungin TEMiin tammikuun lopussa jättämä kasvusopimushakemus *Parasta kemiaa Kokkolassa* sekä Kokkolanseudun Kehitys Oy:n ja Pietarsaarensuodun Kehittämisyhtiö Concordian yhteistyössä valmisteleva kasvuvyöhyke -hakemus *Kokkola-Pietarsaaren seudun kehityskäytävä - Export Zone*.

Kokkolan kaupunginhallitus ja Pietarsaaren seudun yhteistyöryhmä ovat hyväksyneet kehityskäytävähakemuksen ja Kokkolan kaupunginhallitus on hyväksynyt myös Kokkolan kasvusopimushakemuksen.

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 16

Oulun kaupungin jättämä kasvuvyöhykehakemus *Arctic Europe (Oulu)*, jossa Keski-Pohjanmaa on toteuttajakumppanina mukana.

Lisätietoja antaa EU-koordinaattori Tuija Puumala.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy osaltaan

- 1) Keski-Pohjanmaan varautumissuunnitelman ja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman 2016-2017 päivittämisen varaussuunnitelmalla
- 2) sekä vahvistaa Keski-Pohjanmaan liiton osallistumisen kasvusopimus- ja kasvuvyöhykehakemuksiin.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi ehdotuksen.

- - -

**17 § ITÄ- JA POHJOIS-SUOMEN MAAKUNTIEN HUIPPUKOKOUS
KOKKOLASSA ELOKUUSSA 2016****Maakuntahallitus 22.2.2016 § 17**

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien huippukokous järjestetään tänä vuonna Kokkolassa 30.-31. elokuuta. Paikalle odotetaan noin kahtasataa osanottajaa kahdeksasta maakunnasta. Ajankohtaisista asioista on keskustelemassa luottamushenkilöitä, kansanedustajia ja virkamiehiä Keski-Pohjanmaan lisäksi Etelä-Savosta, Pohjois-Savosta, Etelä-Karjalasta, Pohjois-Karjalasta, Kainuusta, Pohjois-Pohjanmaalta ja Lapista.

Huippukokouksen ohjelmaa laaditaan parhaillaan. Tilausvaraukset on vahvistettu. Kokouksesta aiheutuvat kulut laskuteen liitoilta osallistujamäärän perusteella jälkikäteen.

Hotellihuoneet varattu 200 henkilölle 29-31.8.2016. Jokainen liitto maksaa omat majoituskulut suoraan hotellille.

Kokoustilat varattu kaupungintalolta tiistai 30.8.2016 -keskiviikko 31.8.2016. Myös maakuntahallitusten ja tarkastuslautakuntien käyttöön on varattu tarvittavat tilat. Liitot itse varaavat käyttöönsä liittyvät suoraan Kokkolan matkailulta. Laskutus suoraan liitoille tiloista ja tarjoiluista.

Tarkastuslautakuntien yhteinen kokous pidetään ensimmäisen päivän ohjelman jälkeen. Keskiviikkoamuna tarkastuslautakuntien yhteinen koulutustilaisuus.

Keski-Pohjanmaan liitossa huippukokousta valmistelee työryhmä, johon kuuluvat maakuntajohtaja Jukka Ylikarjula, yhteyspäällikkö Anne Sormunen, suunnittelupäällikkö Teppo Rekilä, hallintopäällikkö Marja-Leena Mikkonen-Karikko ja suunnittelija Tiina Harjunpää.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Jukka Ylikarjula.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy keskustelun kokouksessa esiteltävästä ohjelmasta ja päättää seuraavassa kokouksessa hyväksyä lopullisen ohjelman ja Keski-Pohjanmaan liiton kustannusosuudet.

Päätös:

Hallitus merkitsee valmistelutilanteen tiedoksi.

- - -

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 18

**18 § SUOMI 100 -JUHLAVUODEN VALMISTELUTILANNE KESKI-
POHJANMAALLA****Maakuntahallitus 22.2.2016 § 18**

Itsenäinen Suomi täyttää sata vuotta vuonna 2017. Se on Suomen suuri vuosi, joka rakennetaan teemansa mukaisesti yhdessä. Juhlavuosi elää koko Suomessa, koko vuoden 2017 ja tarkastelee niin Suomen itsenäisyyden vuosisataa, nykyhetkeä kuin tulevaisuuttakin.

Valtioneuvoston kanslian asettama Suomi 100 -hanke vastaa juhluvuodesta valtakunnallisesti. Toteutuksesta eri puolilla Suomea huolehtivat maakuntaliitot ja suuret kaupungit. Alueen jokaiseen kuntaan on nimetty yhteyshenkilö, joka aktivoi ja innostaa muun muassa yhdistyksiä, järjestöjä ja seuroja valmistelevaan erityistä ohjelmaa Suomen juhluvuoteen. Lisäksi muutamat organisaatiot ovat nimenneet oman Suomi 100 yhteyshenkilönsä. Keski-Pohjanmaan kunnat ja organisaatiot ovat nimenneet yhteyshenkilöt.

Juhlavuoden ohjelma rakennetaan yhdessä. Juhlavuoden ohjelma muodostuu itsenäisistä, erilaisten toimijoiden toteuttamista hankkeista. Juhlavuoden yhdessä -teeman mukaisesti ohjelmahankkeiden tulee vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Tähän mennessä ohjelmaan on liitetty jo satoja hankkeita kaikkialta Suomesta, mukana on hankkeita myös Keski-Pohjanmaalta!

Kaikille avoin ohjelmaan haku tapahtuu osoitteessa suomifinland100.fi.

Keski-Pohjanmaan liitto on hakenut Suomi 100-hankkeelta 90 000 euroa valtionavustusta toiminnan tukemiseen alueellamme. Rahasummasta 60 000 euroa on tavoite jakaa toimijoille. Tukea voidaan myöntää niille keskipohjalaisille hankkeille ja tapahtumille, jotka on hyväksytty Suomi 100 -ohjelmaan ja täyttävät rahoituskriteerit. Alueellisen Suomi 100 rahoitushaun käytänteistä tiedotetaan talven aikana.

Lisätietoja antaa kulttuurikoordinaattori Sanna-Maija Kauppi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Hallitus merkitsee valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös:

Hallitus merkitsi tilanteen tiedoksi.

- - -

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 19

19 § KESKI-POHJANMAAN LIITON VASTINE KESKI-POHJANMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAA KOSKEVIIN LAUSUNTOIHIN**Maakuntahallitus 25.8.2015 § 71**

Keski-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuusto hyväksyi Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan 23.4.2015 § 7 ja se toimitettiin ympäristöministeriöön vahvistettavaksi. Määräaikaan mennessä ympäristöministeriöön saapui yksi valitus päätöksestä. Tapio Heikkilä kiinteistöjen Onnela 074-402-0002-0131-9 ja Teerineva 074-404-0001-0030-B omistajana Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy:n asianajaja Sakari Niemelä asiamiehenä (jälj. valittaja) on toimittanut ympäristöministeriölle valituksen Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan maakuntavaltuuston päätöstä 23.4.2015 § 7 koskien (jälj. valitus). Keski-Pohjanmaan liitto on valmistellut Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskevasta valituksesta seuraavan vastineen:

Valituksen vaatimukset kohdistuvat 1) Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan kumoamiseen, 2) Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan Halsualle sijoittuvien Kannisto, Honkakangas A ja Honkakangas B sekä Lestijärvelle sijoittuvien Lestijärvi 2 ja Lestijärvi 3 tuulivoima-alueita koskevien varausten kumoamiseen sekä 3) vastaselitysvaiheessa esitettävän kuluerittelyn mukaisesti muutoksenhausta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen laillisine korkoineen, mitä valittaja esittää Keski-Pohjanmaan liiton maksettavaksi.

Valituksen yleisissä perusteluissa korostetaan 4. vaihemaakuntakaavassa esitettyjen tuulivoima-alueiden tuotantotavoitteiden ylimitoitusta. Ylimitoitusta perustellaan valituksessa virheellisellä tulkinnalla maakunnallisista tavoitteista: ”Pohjanmaan maakuntasuunnitelman (2030) mukaan tavoitteena on kattaa omassa maakunnassa tuotetulla tuulivoimalla 50 % Keski-Pohjanmaalla kulutetusta sähköstä”. Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuuston 24.4.2014 hyväksymä Keski-Pohjanmaan maakuntastrategia, johon 4. vaihemaakuntakaavan tavoitteissa kaavaselostuksessa viitataan, asettaa lyhyen aikavälin tavoitteena vuoteen 2017 tuottaa 50 % kulutetusta sähköstä oman maakunnan tuulivoimalla. Tuulivoimatuotannon lisääminen maakunnassa on maakuntaohjelman mukainen keino lisätä uusiutuvan energian osuutta.

Tuulivoima-alueiden määrä ja koko on muotoutunut tehtyjen selvitysten perusteella toisaalta vastaten kunnista esitettyyn aluevaraustarpeeseen ja

Maakuntahallitus 7/2015
Maakuntahallitus 3/2016

25.8.2015/§ 71
22.2.2016/ § 19

toisaalta sovitettu yhteen asutuksen sekä luonnonympäristön ja selvityksissä esille tulleiden erityisten luontoarvojen kanssa. Tällä hetkellä neljällätoista seitsemästätoista alueesta on menossa tuulivoimarakentamiseen tähtäävä hankevalmistelu eri vaiheissa, mutta on mahdollista, että markkinavetoinen tuulivoimarakentaminen ei kuitenkaan toteudu kaikilla 4. vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alue -osa-aluemerkinnällä osoitetuilla alueilla. Keski-Pohjanmaalla maakuntakaavassa esitettyjen tuulivoima-alueiden ulkopuolella pienempinä kokonaisuuksina etenee eri vaiheissa viisi erillistä tuulivoimahanketta eli pääosa maakunnan tuulivoimarakentamisesta sijoittuu maakuntakaavan valmistelussa selvitetuille alueille.

Valituksessa nähdään, että ”muut (kuin tuulivoimaa koskeva) VAT tavoitteet vaarantuisivat (tuulivoima)tuotantotavoitteen ylityksen seurauksena ja kaava johtaisi maakuntakaavan tarkoituksen ja sisältövaatimusten vastaisiin seurauksiin”. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitu suunnittelun lähtökohtana 4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa. Niin ollen maakuntakaavassa osoitetaan tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet ja tuulivoimarakentaminen on mahdollista sijoittaa keskitetysti useamman voimalan yksiköihin selvitetuille alueille. Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaava on laadittu vahvistettujen, osaltaan VAT:ita huomioivien, Keski-Pohjanmaan 1.–3. vaihemaakuntakaavojen jälkeen. Maakuntakaavassa osoitetut alueet eivät ole ristiriidassa aikaisemmin vahvistettujen maakuntakaavojen kanssa ja siten valituksessa esitettyä VAT:iden vaarantumista ei tapahdu. Asiaa käsitellään kaavaselostuksessa kohdassa 5.1. Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.

Lisäksi valituksen yleisissä perusteluissa kaavan keskeisinä puutteina esitetään ”kaavan vaikutusten puutteellinen hahmottaminen”, jonka nähdään johtuvan ”selvitysten ja niistä johdettujen päätelmien virheellisyydestä”. Keski-Pohjanmaan liitto on tuulivoima-alueiden taustaselvityksenä toimineen Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan manneralueen tuulivoimaselvityksen tueksi kaavan valmistelun aikana tehnyt ja teettänyt tuulivoima-aluekohtaisten vaikutustenarviointien ohella tarkentavia maisematarkasteluja maisemarakenneselvityksen, useampaan kertaan muuttuneen tilanteen myötä päivitettyjen näkyvyysanalyysin ja maisemavaikutusten analyysin, maisemavaikutusten arvioinnin sekä mallinnetut havainnekuvat, erillisinä luontoselvityksinä linnustonselvityksen ja Natura2000 -alueille kohdistuneen vaikutusten arvioinnin, jota myös tarkennettiin muutosten myötä, sekä liikenteeseen liittyvinä selvityksinä erikoiskuljetusselvityksen ja tarkastelun Finavian lentoestealueista ja -tasoista.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 19

4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa on selvityksen taustatietona pääsääntöisesti käytetty olemassa olevaa avointa ja maksullista tietoa, jota on koottu YKR-paikkatietokannasta, Metsähallitukselta, RKTL:ltä (vuoden 2015 alusta alkaen Luke), paikalliselta lintutieteelliseltä yhdistykseltä KPLY, Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne ja ympäristökeskukselta, Finavialta, puolustusvoimilta sekä maanmittauslaitokselta. Erillisselvitysten kohdalla on tarvittaessa jalkauduttu maastoon tuulivoima-alueille tai niiden tuntumaan inventoimaan Halsualle maakuntakaavassa sijoittuvien luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden suoalueiden lajistoa sekä valokuvattu näkyvyysmallinnuksessa suurimman maisemavaikutuksen muutosalueiksi havaittuja kuvauspisteitä viidessä kohteessa havainnekuvien laatimista varten. Yksittäisten tuulivoima-alueiden kohdalla maakuntakaavan valmistelussa on myös mahdollisuuksien mukaan hyödynnetty vertailutietona samanaikaisesti valmisteltujen osayleiskaavojen linnustoseurannoilla ja maastonselvityksillä kerättyä rekisteripohjaista aineistoa tarkentavaa tietoa.

Selvitykset on laadittu asiantuntemuksella ja niitä on tarkasteltu ristiin usean eri maankäytön ammattikunnan edustajan kesken.

Erillisselvityksissä ja kaavaselostuksessa esitetään käytettävissä olleeseen aineistoon tai menetelmiin liittyen selvitystyössä ilmenneitä epävarmuustekijöitä. Mahdolliset virheellisyydet selvityksissä tai niistä johdetuissa vaikutusten arvioinneissa olisivat tulleet esille kaavan valmistelun kuluessa viranomaisyhteistyössä useissa neuvotteluissa ja kaavoitukseen liittyvien lausuntomenetelyjen kautta. Selvityksiä on tarpeen mukaan päivitetty ja täydennetty siten, että lopputuloksena on saavutettu yhteisymmärrys kaavaratkaisun perusteista.

Maakuntakaavan ohjausvaikutuksesta valittaja korostaa maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ”muille (maan)käyttömuodoille aiheuttamia merkittäviä käyttörajoituksia” ja yksityiskohtaisemmalle kaavoitukselle tavoitellun suunnitteluvaran vähäisyyttä. Keski-Pohjanmaan liitto ei muistutuksen vastineessaan vastoin valituksessa esitettyä tulkintaa ole pyrkinyt kiistämään maakuntakaavan ohjausvaikutusta. Vahvistettu maakuntakaava on ohjeena kuntatason maankäytön suunnitelmia tehtäessä ohjaten yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimista sekä muissa toimenpiteissä alueidenkäytön järjestämiseksi. Edelleen kuitenkin painotamme, että kaavamerkinnän selitteen mukaisesti maakuntakaavassa tuulivoima-alueiden suunnittelua ohjaaviin merkintöihin ei sisälly maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta. Maakuntakaavasta seuraava välitön rakentamisrajoitus 33.1 §:ssä mainituille aluevarauksille ei niin ollen koske tuulivoimaloiden osa-aluemerkinnällä osoitettuja alueita, joten näille alueille lupa mahdolliselle rakentamiselle voidaan kunnissa edelleen myöntää muiden rakennusluvan ehtojen täytyessä.

Maakuntahallitus 7/2015
Maakuntahallitus 3/2016

25.8.2015/§ 71
22.2.2016/ § 19

Erityisominaisuutta kuvaavilla tuulivoimaloiden alue -osa-
aluemerkinnällä osoitetuilla alueilla pääkäyttötarkoitus voi edelleen olla
muu kuin tuulivoima. Maakuntakaavaa valmisteltaessa mahdollisten
päälekkäisten merkintöjen ristiriitaisuus on tutkittu ja osoitetut
tuulivoimaloiden alueet sijoittuvat pääsääntöisesti maakuntakaavan
valkoiselle alueelle. Tuulivoimaloiden sijainti ja sijoittelu määrittyy
yksityiskohtaisen kaavoituksen aluekohtaisessa suunnittelussa
vaikutustenarviointien kautta. 4. vaihemaakuntakaavassa käytetty
tuulivoima-alueiden laskennallinen mitoitus on ollut väljä silmällä pitäen
jatkosuunnittelun mahdollisuutta sovittaa tuulivoimarakentaminen
maakuntakaavalla selvitettyihin kohteisiin maakuntakaavassa esitettyjä
keskeisiä ratkaisuja ja tavoitteita vaarantamatta. Yksityiskohtaisempi
kaavoitus huomioi maakuntakaavan ohella mm. maaston ominaisuudet,
kiinteistörajat sekä rakennettavaksi valittavan tuulivoimalan
ominaisuudet ja täsmentää maakuntakaavassa esitettyä ratkaisua.

Lisäksi valituksessa nähdään ”melu ja maisemavaikutusten sekä
ympäristöä pirstovan vaikutuksen johdosta” tuulivoima-alueiden
vaikuttavan ”olennaisella tavalla ympäröiviin luonnon olosuhteisiin ja
mm. haja-asutuksen tulevaan sijoittumiseen ja alueen retkeily-,
metsästys-, luontomatkailu- ym. käyttöön laajalti myös itse tuulivoima-
alueiden ulkopuolella”. Tuulivoimaloiden meluvaikutukset mallinnetaan
ja arvioidaan voimassa olevilla menetelmillä ja kriteereillä
yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä, jolloin olemassa olevat
rakennukset ja suojelualueet vaikuttavat tuulivoimaloiden sijoittamiseen.
Samoin maisemavaikutukset kuvataan tuulivoimalakohtaisesti, kun niitä
maakuntakaavan valmistelussa on voitu arvioida vain suuntaa antavina
alueellisina ja alueiden yhteisvaikutuksina. Tuulivoima-alueiden
maisemalle aiheuttamat kokemusperäiset vaikutukset ovat subjektiivisia.
Tuulivoima-alueita, kuten edelleen jatkossa myös rakennettavia
tuulivoimapuistoja, on mahdollista vapaasti hyödyntää retkeily-,
marjastus-, metsästys- ym. vapaa-ajan käyttöön jokamiehenoikeuksien
mukaisesti.

Maakuntakaavaratkaisu ei perustu eri maankäyttömuotojen välille
osoitettuihin suojaetäisyyksiin/ puskurivyöhykkeisiin, vaan niitä on
käytetty suunnittelun lähtökohtana. Ratkaisu perustuu selvitysten
tuloksiin ja vaikutusarviointien kautta tehtyihin johtopäätöksiin.
Edelleen Keski-Pohjanmaan liitto korostaa sitä, että nämä arvioinnit
eivät mahdollista tuulivoimarakentamista millään alueella vaan
kuntakaavoituksen tehtäväksi jää rakentamista ohjaavien kaavojen
vaikutusarviointien laatiminen sekä eri toimintojen välisten välimatkojen
määrittely. Totta on, että tuulivoima-alueen rakentaminen, samoin kuin
mikä tahansa maankäyttö, aiheuttaa rajoituksia muulle maankäytölle,
mutta maakuntakaava ei määritä alueiden tulevaa käyttöä vaan
mahdollistaa toimintoja alueelle tietyin periaattein.

Maakuntahallitus 7/2015
Maakuntahallitus 3/2016

25.8.2015/§ 71
22.2.2016/ § 19

Selvitystarpeista valituksessa painotetaan ”riittäviä tutkimuksia ja selvityksiä” kaavan perustana maankäyttö- ja rakennuslain 9 § mukaisesti. 4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa selvitykset on tehty kattavasti kaavan vaikutusalueelle ja ne ovat paikkansapitäviä sekä riittävän tarkkoja edellä yleisien perusteluiden vastineessa kuvattuun tietopohjaan perustuen. Maakuntakaavan selvityksissä on aluekohtaisen arvioinnin ohella keskitytty tuulivoima-alueiden yhteisvaikutusten hahmottamiseen ja tuulivoima-alueiden kokonaisuus on muotoutunut kaavan laadinnan kuluessa siten, että merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei muodostu. Aluekohtaiset suunnittelumääräykset varmistavat, että maakuntakaavan valmistelun aikana esille tulleet alueiden ja kohteiden erityisominaisuudet tulevat huomioituiksi yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa. Valituksessa viitattuihin ehdotusvaiheen lausunnoissa esille nostettuihin epävarmuustekijöihin on edellä valituksen yleisien perusteluiden vastineessa kuvatuksi otettu kantaa myös erillisselvityksissä ja kaavaselostuksessa. Kokonaisuus ja selvitysten riittävyys on määritelty kaavaprosessin neuvottelujen ja lausunnotmenettelyjen kautta ja tällä tavoin on päädytty eri osapuolia tyydyttävään tulokseen.

Valituksessa viitataan kaavaselostuksen sivuun 13 toteamalla, että ”myöskään koko maakuntaa koskevia vaihtoehtoisia tarkasteluja maakunnallisesti merkittävien tuulipuistojen sijainnista ei ole tehty”. Samalla jätetään huomioimatta samassa kappaleessa todettu ja tarkemmin kaavaselostuksen kohdassa 7.6.5 Kaavaprosessin vaikutus aluerajauksiin sekä liitteen 1 kohdekuvauskorteissa kaavaan valitun ratkaisun vaikutusten osalta kuvattu tuulivoima-alueiden muutos. Tuulivoima-alueet ja 4. vaihemaakuntakaavassa esitetty tuulivoima-alueiden kokonaisuus on muotoutunut selvitysten ja vaikutustenarviointien perusteella maakuntakaavan valmistelun kuluessa kaavaprosessin eri vaiheiden aikana.

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VAT) valittaja korostaa, että ”maakuntakaavoituksessa ei otettu huomioon riittävällä tavalla kaavan vaikutuksia suunnittelualueen ominaispiirteisiin ja varsinkaan ekologisesti ja virkistyskäytön kannalta merkittävien ja yhtenäisten alueiden ja hiljaisten alueiden suojelutavoitteisiin”. Valituksessa todetaan, että ”valitut tuulivoima-alueet sijoittuvat edelleen keskeisesti luonnon moninaiskäyttöön soveltuville laajoille metsäisille alueille ja niiden korkeimpiin paikkoihin”. Valituksen tekstissä jatketaan, että ”tuulivoima-alueet liikenne- ja sähkönsiirtoyhteyksineen pirstoisivat toteutuessaan väistämättä ainutlaatuisen erämaakokonaisuuden” vaikuttaen siten, että ”useiden suojeltavien lajien elinpiirien vakavaa pirstoutumista ei ehdotetuilla suojavyöhykkeillä voida estää”. Edelleen valituksessa tuodaan esille ylimitoitettu tuulivoimatavoite ja alueellinen pirstoutuminen.

Maakuntahallitus 7/2015
Maakuntahallitus 3/2016

25.8.2015/§ 71
22.2.2016/ § 19

Keski-Pohjanmaalla ei ole maakuntakaavassa määritelty hiljaisia alueita, joten niitä koskevia suojelutavoitteita ei voida huomioida. Sen sijaan suunnittelualueen ominaispiirteet mukaan lukien ekologisesti ja virkistyskäytön kannalta merkittävät yhtenäiset alueet on jo lähtökohtaisesti huomioitu tuulivoima-alueiden sijoittelussa maakuntakaavassa. Valittajan viittaamia erämaa-alueita Keski-Pohjanmaalla ei ole. Tuulivoima-alueet sijaitsevat pääsääntöisesti metsätalouskäytössä olevilla metsäalueilla, eikä niille sijoitu luonnonsuojelualueita, arvokkaita maisema-alueita tai merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Valituksen oletamus tuulivoima-alueiden sijoittumisesta korkeimpiin paikkoihin on virheellinen, mikä selviää esimerkiksi erillisselvityksen Tuulivoima-alueet maisemassa kuvasta 3. Keski-Pohjanmaalla suhteellisen tasainen maasto nousee rannikolta sisämaahan. Tuulivoima-alueet sijoittuvat jokilaakson reunamaaston harjanteille tai Suomenselän vaihtelevaan suomaastoon, mutta maaston korkeimmat kohdat jäävät usein selvitettyjen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle ja maakunnan korkeimmille kohuamille tuulivoimaa ei ole osoitettu.

Tuulivoima-alueet kattavat kokonaisuudessaan noin 5 % Keski-Pohjanmaan maapinta-alasta. Esimerkiksi Kokkolan rannikkoseudulle tai Perhoon Salamajärven kansallispuiston tuntumaan ei sijoitu tuulivoima-alueita. Natura 2000 -alueille kohdistuneiden vaikutusten arvioinnin yhteydessä on arvioitu yleisemminkin maakunnan ja naapurimaakuntien tuulivoimarakentamisen vaikutuksia suojeltavista lajeista maakotkakantaan ja erityisseurattavista lajeista metsäpeurakantaan ja näiden elinpiireihin, joille ei ole todettu aiheutuvan merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Aluekohtaisissa suunnittelumääräyksissä on esitetty lajikohtaisia huomioita niille tuulivoima-alueille, joilla voi olla vaikutuksia ko. lajien elinpiireihin.

Suunnittelumääräyksistä valituksessa esitetyn viittauksen sijaan suunnittelumääräyksen ensimmäinen kappale on 23.4.2015 hyväksyttyyn 4. vaihemaakuntakaavaan muotoiltu: Tuulivoima-alueiden suunnittelussa on otettava huomioon sekä hankekohtaiset että yhteisvaikutukset asutukseen, loma-asutukseen, maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön, luontoarvoihin sekä liikenneväyliin ja liikennejärjestelyihin ja ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostuminen.

Valituksessa kritisoidaan maakuntakaavan suunnittelumääräyksen tavoitetta pyrkiä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia suojavyöhykkein/puskurein, mutta todetaan, että kaavaselostuksessa ei käy ilmi millaiseen selvitykseen valitut suojaetäisyydet perustuvat. Valittaja pitää hämäränä Keski-Pohjanmaan liiton vastineessa esitettyä

Maakuntahallitus 7/2015
Maakuntahallitus 3/2016

25.8.2015/§ 71
22.2.2016/ § 19

selitystä ei-alueanalyysin suojaetäisyyksien perustumista aikaisemmin tehtyihin selvityksiin ja kokemukseen perustuvaan olemassa olevaan tietopohjaan. Suunnittelun lähtökohtaisina vähimmäisetäisyyksinä ovat etäisyydet on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 7.6.2 Valmisteluvaihe ei-alueanalyysia kuvaavassa taulukossa. Kuten aikaisemmassa vastineessa Keski-Pohjanmaan liitto on todennut, etäisyydet eivät perustu yksittäistapauksiin tai yksittäisiin selvityksiin. Ne ovat tulleet käytäntöön useiden eri selvitysten, kaavaprosessien ja niistä saatujen viranomaislausuntojen kautta. Tuulivoimarakentamisen toteutumisen lisääntymisen kautta on saatu myös kokemusperäistä tietoa rakentamisen vaikutuksista, mitä on voitu hyödyntää maakuntakaavan valmistelussa. Yksityiskohtainen suunnittelu huomioi omissa prosesseissaan osaltaan edelleen kasvavaa tietoa ja muuttuvaa teknologiaa, jolloin maakuntakaavassa esitetyt lähtökohdat voivat edelleen perustellusti täsmentyä suuntaan tai toiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) suosituksista 2 km suojavyöhykkeen tarpeellisuudesta lähimpään asutukseen valittaja viittaa Varsinais-Suomen ja Pohjois-Savon tuulivoimavaihemaakuntakaavoja koskeviin STM:n lausuntoihin vuodelta 2013 sekä Ympäristö ja Terveys 4/2014 -lehden artikkeliin, jossa STM:n Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osastolta johtaja Jari Keinänen ja ylitarkastaja Vesa Pekkola ottivat kantaa tuulivoimarakentamisen terveysvaikutuksista käytyyn keskusteluun perustellen näillä STM:n lausunnoilla 4. vaihemaakuntakaavassa käytetyn vähintään 1000 m etäisyyden asutuksesta virheellisyyttä. Kuitenkin juuri kyseisessä lehtiartikkelissa STM:n edustajat oikaisevat yleiseen keskusteluun jäänyttä 2 km puskurivyöhykettä virheellisenä ehdottomana minimietäisyytenä, mitä edellä viitatuilla lausunnoilla ei ole lähtökohtaisesti tarkoitettu. Artikkelissa STM:n edustajat esittävät, että tuulivoimaloita voidaan rakentaa alle 2 km etäisyydelle, kun vaikutusarviointi on huolellista ja perustuu luotettaviin muuttujiin. Myös STM:n kanta osoittaa, että lopullinen sijoittelu tuulivoimarakentamiselle saadaan tuulivoimalatyypin ominaisuuksista laskettavan melu- ja välkemallinnuksen selvittämisen kautta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kun tarvittava tuulivoimalakohtainen tieto on käytettävissä, maaston muodot ja pinnat huomioiden voidaan tuulivoimarakentamisen sopiva etäisyys olemassa olevaan rakenteeseen siten, että asutukselle ei aiheudu kohtuutonta rasitusta tai terveyshaittaa.

Luonnon arvoihin ja Natura 2000 -verkoston suojeluarvoihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnista sekä maisemavaikutuksista valituksessa todetaan, ettei niitä ole selvitetty riittävästi. Keski-Pohjanmaan liitto viittaa selvitysten riittävyyden osalta edellä kohtiin yleiset perustelut ja selvitystarpeista annettuun vastineeseen. Molempiin aihepiireihin valittaja on varannut mahdollisuuden täydentää perusteluja

Maakuntahallitus 7/2015
Maakuntahallitus 3/2016

25.8.2015/§ 71
22.2.2016/ § 19

erillisellä asiantuntijalausunnolla, mitä ei Keski-Pohjanmaan liitolle ole vastinetta annettaessa toimitettu.

Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen, sähköposti janna.raisanen@keski-pohjanmaa.fi tai puhelin 040 168 1490

Maakuntajohtajan ehdotus:

Hallitus hyväksyy laaditun vastineen annettavaksi ympäristöministeriön vastinepyyntöön Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskevasta valituksesta.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti

1. esittää ympäristöministeriölle, että valitus tulee hylätä
2. hyväksyi laaditun vastineen annettavaksi ympäristöministeriön vastinepyyntöön Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskevasta valituksesta.

Maakuntahallitus 22.2.2016 § 19

Ympäristöministeriö on 15.1.2016 pyytänyt Keski-Pohjanmaan liiton vastinetta Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavaa koskeviin ministeriöiden lausuntoihin. Ympäristöministeriö on pyytänyt maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 2 momenttiin viitaten lausuntoa Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavasta 8.6.2015. Keski-Pohjanmaan liitolle on välitetty tiedoksi kuuden ministeriön lausunto, minkä lisäksi Museovirasto ja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ovat antaneet lausuntonsa. Keski-Pohjanmaan liiton maakuntahallitus kiittää ympäristöministeriötä mahdollisuudesta vastata lausuntoihin ja antaa seuraavan vastineen.

1. Sisäministeriö

Lausunnossa esitetään yleisiä huomioita tuulivoiman vaikutuksesta ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen melutason ja häiriövaikutusten osalta ja tuodaan esille tuulivoimaloiden aiheuttamia onnettomuusvaaratilanteita. Sisäministeriö myös ehdottaa tuulivoimala-alueiden merkitsemistä vaara-alueeksi siten, että ihmiset voisivat välttää tuulivoimaloiden vaara-alueella liikkumista.

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää esille nostetusta turvallisuusnäkökulmasta. 4. vaihemaakuntakaavan erillisselvityksissä on kiinnitetty huomiota tuulivoimaloiden aiheuttamiin vaikutuksiin ihmisten elinympäristöissä ja tuulivoimalle osoitetut alueet on lähtökohtaisesti sijoitettu etäälle asutuksesta ja virkistyskohteista.

Tuulivoima-alueet maisemassa selvityksessä on kuvattu tuulivoima-alueiden suhdetta asutukseen ja loma-asutukseen.

2. Puolustusministeriö

Puolustusministeriöllä ei ole huomautettavaa Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavasta. Keski-Pohjanmaan liitto kiittää puolustusministeriötä ja Pääesikunnan logistiikkaosastoa hyvästä yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta 4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa.

3. Valtiovarainministeriö

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää valtiovarainministeriötä, jolla ei ole lausuttavaa Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavasta.

4. Opetus- ja kulttuuriministeriö

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä, joka Museoviraston lausuntoon viitaten ilmoittaa, ettei ole huomautettavaa.

4.1 Museovirasto

Museovirasto puoltaa Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymistä. Keski-Pohjanmaan liitto kiittää Museovirastoa hyvästä yhteistyöstä 4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa.

5. Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö esittää oman toimialansa osalta, ettei se näe estettä vaihemaakuntakaavan vahvistamiselle. Samalla ministeriö tuo esille, että vaihemaakuntakaavassa tuulivoimalle soveltuvia alueita on osoitettu pääosin metsätaloudenmaalle. Kaavan vaikutusten arvioinnissa painottuvat luontoarvot alueella olemassa oleviin elinkeinoihin kohdistuvan vaikutusten arvioinnin jäädessä niukaksi. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että vaikutusarviointeja voidaan näin pitää varsin yksipuolisina ja puutteellisina.

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää maa- ja metsätalousministeriötä lausunnostaan ja tarkentavista huomioista. Valmistelumateriaalissa on pyritty tuomaan kattavasti esille tuulivoimarakentamisen niin positiivisia kuin negatiivisiakin vaikutuksia paitsi luontoon ja ympäristötekijöihin, myös ihmistoimintaan. Kaavaselostuksen sivuilla 72–75 on arvioitu tuulivoima-alueiden sijoituksen ja niiden seurannaisvaikutuksia luonnonvaroihin sekä maaseutuelinkeinoille, esimerkiksi metsätalous ja turvetuotanto eivät ole tuulivoima-alueilla ja niiden läheisyydessä poissuljettua toimintoja. Lisäksi erillisselvityksissä, kuten Tuulivoima-alueet maisemassa -selvityksen sivulla 167–168 maisemavaikutusten osalta, on esitetty vaihekaavan valmistelun kuluessa esille nousseita vaikutuksia maaseudun kehittymiselle.

6. Liikenne- ja viestintäministeriö

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 19

Liikenne- ja viestintäministeriö esittää lausunnossaan huomioita liikenne- ja viestintäministeriön, Liikenneviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston puolesta Liikenneviraston ja Liikenteen turvallisuusviraston aiempiin lausuntoihin perustuen. Tuulipuistojen mahdollisia vaikutuksia lentoasemien suhteen on selvitetty selkeästi ja kattavasti, mutta pienlentopaikkojen osalta Sulkaharjun lentopaikan ilmoitetussa etäisyysmitoissa esterajoituspinnan suhteen on epäselvyyttä. Lausunnossa todetaan esterajoituspinnan ulottuman olevan 3100 m kiintotiestä ulospäin, mihin on hyvä lisätä pyörteilyn suojaetäisyyttä 300–500 m. Liikennevirasto toteaa Kokkolaan jäävän vaihekaavojen yhdistelmässä tuulivoimaloille varatun en-1 -kaavamerkinnän sijainnista johtuen maakuntakaavatasolla laivaväylien ja tuulivoimaloiden yhteensovittamistarve. Laivaväylän kehittämistoimia on myös pyrittävä yhteen sovittamaan maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaan maisema-alueen suhteen. Kaavan liikenteeseen kohdistuvat vaikutukset on kuvattu maaliikenteen osalta riittävästi.

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä, Liikenteen turvallisuusvirastoa ja Liikennevirastoa lausunnon tarkennuksista sekä hyvästä yhteistyöstä 4. vaihemaakuntakaavan valmistelun kuluessa.

7. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus viittaa lausunnossaan 4. vaihemaakuntakaavan valmistelun aikana antamiinsa lausuntoihin (4.3.2015 lausunnot maakuntakaavaehdotuksesta ja Natura-vaikutusarvioinnin täydennyksestä myös lausunnon liitteenä). ELY-keskus nostaa lausunnossaan esille Natura-vaikutusarviossa käytetyn riskirajan, jota ELY-keskus on pitänyt liian korkeana. ELY-keskus toteaa, että Halsuan ja Toholammin tuulivoimapuistojen osalta on jäänyt ristiriitaisuuksia. Erikoiskuljetuksien osalta ELY-keskus toteaa, että toteuttamisvaiheessa erikoiskuljetuksien lupaharkinta on tapauskohtaista tehdystä erilliselvityksestä huolimatta. ELY-keskus pitää tärkeänä, että Keski-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavasta saadaan mahdollisimman nopeasti ratkaisu.

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusta vuorovaikutteisesta yhteistyöstä vaihemaakuntakaavan valmistelun kuluessa. Halsuan ja Toholammin tuulivoimapuistojen osalta ELY-keskuksen esittämiin ristiriitaisuuksiin Keski-Pohjanmaan liitto vastaa seuraavaa.

Natura-alueille kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa maakotkan törmäyksen riskirajana on käytetty 0,2 törmäystä/vuosi. Vaikutusten arvioinnin täydennyksen (12.1.2015) kuvasta 6 ja sivun 11 tekstistä käy ilmi, että laskennallisesti suurin törmäysriski (0,12/vuosi) kohdistuu

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 19

Tynnyrisalon reviirille. Toiseksi alttein reviiri olisi Kivineva (0,08) ja samaa luokkaa on myös Kotkannevan reviiri. Yksittäisistä tuulivoima-alueista riskialttein olisi puolestaan Honkakangas B (0,07), jonka laskennalliset törmäysvaikutukset kohdistuvat sekä Kotkannevan että Tynnyrisalon reviireille, jota vielä lähempänä on Honkakangas A (0,06). Tuulivoima- ja reviirikohtaiset riskirajat eivät niin ollen ylety maakotkakohtaisena riskirajana käytetyn 0,2 törmäystä/vuosi tasolle.

ELY-keskuksen Natura-arvioinnin täydennyksestä annetussa lausunnossa edellytetty vaikutusten merkittävyyden arvioinnista ja laskennallisen törmäysriskin kynnyksestä lausuttu huomioitiin 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymisvaiheessa seuraavasti:

Viranomaisneuvottelussa 25.3.2015 käydyn keskustelun ja jatkoselvitysten perusteella ELY-keskuksen lausuntoihin perustuvina muutoksina maakuntakaavan ehdotukseen alue 74_704 Kannisto rajausta on pienennetty ja alue 849_703 Toholampi itäinen on jaettu A ja B alueisiin. Tuulivoima-alueiden suunnittelua ohjaavista aluekohtaisista suunnittelumääräyksistä on määräystä: ”Tuulivoima-alueiden... ..tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävä etäisyys metsäpeurojen vasomisalueisiin” tarkennettu koskemaan myös alueita 421_701 Salmijärvi sekä 849_703 Toholampi itäinen A. Uutena aluekohtaisena suunnittelumääräyksenä lisättiin ”Tuulivoima-alueiden 74_701, 74_702, 74_704, 421_702 ja 421_703 tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata läheisten maakotkan reviirien säilyminen”. Suurimman yksittäisen maakotkareviiriin kohdistuvaa ELY-keskuksen kritisoimaa törmäysriskiä edelleen pienentää alueen 74_704 Kannisto rajauksen supistaminen. Korkeimman riskin reviirin ympärillä oleviin tuulivoima-alueisiin lisättiin aluekohtainen suunnittelumääräys läheisten maakotkareviirien säilymisen turvaamiseksi.

Lestijoen yläjuoksu ja Paukaneva FI1001005 Natura-alueen suojeluperustaksi tultaneen lisäämään metsäpeura, joten kyseisen alueen läheisyydessä sijaitsevat 849_703 Toholampi itäinen A ja 421_701 Salmijärvi sisällytettiin metsäpeuran vasomisalueita koskevaan aluekohtaiseen suunnittelumääräykseen.

Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen, sähköposti janna.raisanen@keski-pohjanmaa.fi tai puhelinnumero 040 168 1490.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Hallitus yksimielisesti hyväksyy laaditun vastineen annettavaksi ympäristöministeriön vastinepyyntöön Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaava koskevista ministeriöiden lausunnoista.

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 19

Jäsenet Anna-Maija Syri ja Anneli Kentala poistuivat kokouksesta esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi.
Pöytäkirjantarkastajaksi tämän pykälän osalta valittiin Sakarai Typpö.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi laaditun vastineen annettavaksi ympäristöministeriön vastinepyyntöön Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaava koskevista ministeriöiden lausunnoista.

- - -

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016/ § 20

20 § TIEDOKSI SAATETTAVAT ASIAT

Maakuntahallitus 22.2.2016 § 20

1. Maakuntajohtajan ja hallintopäällikön tekemät viranhaltijapäätökset ajalta 9.-2.12.2016
2. Nina Lindroos perheineen on 24.1.2016 lahjoittanut Alavetelissä hiihdetyn 65:n maakuntaviestin yhteydessä Keski-Pohjanmaan liitolle Juhani Palmun terragrafiikka taidetyön nimeltä Sport lahjoituskirjassa mainituin ehdoin.
3. Lähetetty 1.2.2016 Ympäristöministeriölle lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi maankäyttö- ja rakennuslain ja suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta.
4. Vastattu 9.2.2016 sähköiseen kyselyyn hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi.

Puheenjohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus ei ota käsiteltäväksi maakuntajohtajan tekemiä viranhaltijapäätöksiä.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus ei ota käsiteltäväksi hallintopäällikön tekemiä päätöksiä.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi ehdotukset.

- - -

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksen hakukiellot

Kieltojen perusteet

Päätöksistä jotka koskevat vain valmistelua ja täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Pykälät 13-20

Päätöksistä joista voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallintolainkäyttö 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Pykälät

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Keski-Pohjanmaan liitto

Maakuntahallitus

Rantakatu 14

67100 KOKKOLA

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Maakuntahallitus 3/2016

22.2.2016

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asiainosainen sekä kunnan jäsen.

Pykälät

Valitusviranomaisen:

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204 65101 VAASA

Valitusaika 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi muutusvaatimuksen perusteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai muun valituskirjelmän laatijan nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä tarvittaessa valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.